

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΦΟΡΟΙ ΑΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: έτος 2021

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) ανακοινώνει τα στοιχεία για τα έσοδα από περιβαλλοντικούς φόρους για το έτος 2021 και αναθεωρημένα στοιχεία για την περίοδο 2012-2020. Τα στοιχεία συλλέγονται από διοικητικές πηγές.

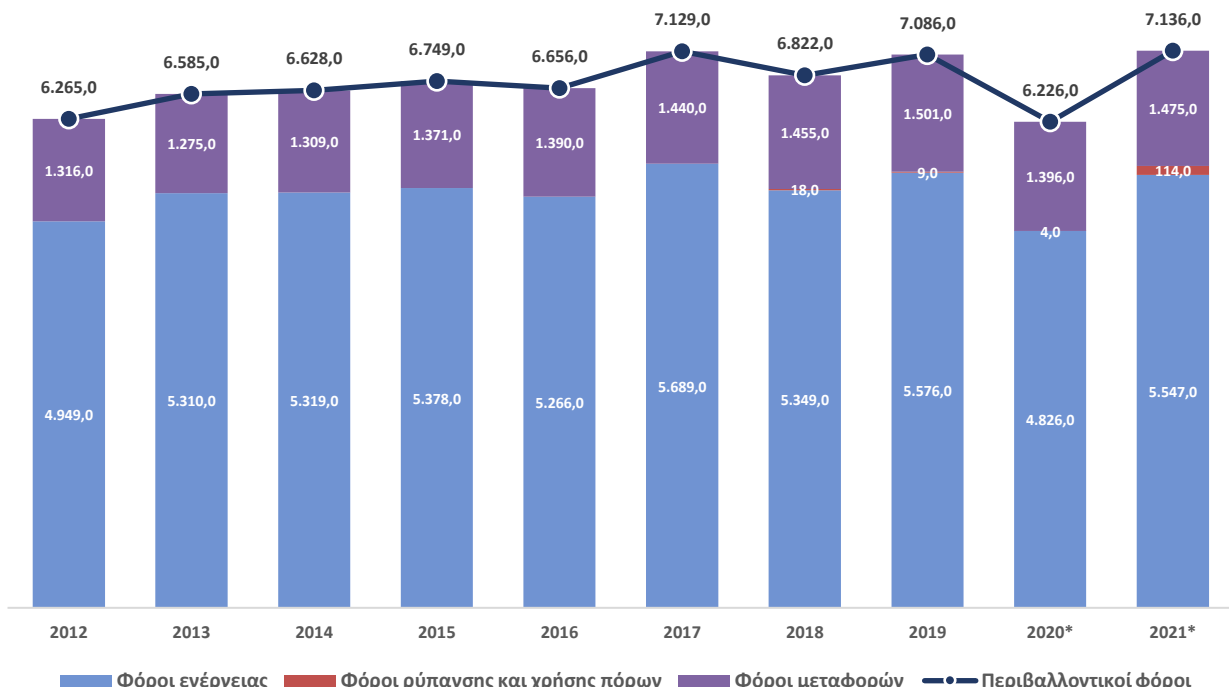
Στην παρούσα ανακοίνωση, παρουσιάζονται στοιχεία για το σύνολο των περιβαλλοντικών φόρων και τις σχετικές υποκατηγορίες φόρων (φόροι ενέργειας, φόροι μεταφορών, φόροι ρύπανσης και φόροι χρήσης πόρων) που καταβάλλονται από τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας (σύμφωνα με την ταξινόμηση NACE Rev.2), τα νοικοκυριά και τους μη μόνιμους κατοίκους εντός της επικράτειας.

Συνολικοί περιβαλλοντικοί φόροι

Το 2021, τα συνολικά έσοδα από τους περιβαλλοντικούς φόρους ανήλθαν σε 7.136,0 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας ετήσια αύξηση 14,6% σε σύγκριση με το 2020 (Πίνακες 1-2, Γραφήματα 1-2).

Τα έσοδα από περιβαλλοντικούς φόρους αποτέλεσαν το 9,5% των συνολικών φόρων και κοινωνικών εισφορών της Ελληνικής οικονομίας, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 0,4 ποσοστιαίες μονάδες συγκριτικά με το 2020 (Πίνακας 3, Γράφημα 3).

Γράφημα 1. Περιβαλλοντικοί φόροι ανά υποκατηγορία φόρου σε εκατ. ευρώ, 2012 – 2021

*Προσωρινά στοιχεία

Πληροφορίες για μεθοδολογικά θέματα:

Δ/ση Στατιστικών Γεωργίας, Κτηνοτροφίας, Αλιείας και Περιβάλλοντος Τμήμα Στατιστικών Ενέργειας και Περιβάλλοντος
Κων/νος Παπανδρέου, Διονύσης Κατσικόπουλος
Τηλ: +30 213 135 2057, +30 213 135 2414
E-mail: k.papandreou@statistics.gr, d.katsikopoulos@statistics.gr

Πληροφορίες για παροχή

δεδομένων:

Τηλ: 213 135 2022, 2308, 2310
e-mail: data.dissem@statistics.gr

Αναφορικά με τις μονάδες που κατέβαλλαν τους περιβαλλοντικούς φόρους το 2021, οι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας συμμετείχαν συνολικά με 4.051,8 εκατ. ευρώ και με ποσοστό 56,8% επί του συνόλου των εσόδων από περιβαλλοντικούς φόρους, ενώ τα νοικοκυριά και οι μη μόνιμοι κάτοικοι κατέβαλλαν 3.084,2 εκατ. ευρώ τα οποία αντιστοιχούσαν στο 43,2% των συνολικών περιβαλλοντικών φόρων (Πίνακες 1 και 4, Γράφηματα 2 και 4).

Η αναλυτική ποσοστιαία κατανομή των εσόδων από περιβαλλοντικούς φόρους για τους κύριους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας, τα νοικοκυριά και τους μη μόνιμους κατοίκους για τα έτη 2020 και 2021 παρουσιάζονται στον Πίνακα 4 και στο Γράφημα 4.

Φόροι ενέργειας

Το 2021, οι φόροι ενέργειας ανήλθαν σε 5.547,0 εκατ. ευρώ, αυξημένοι κατά 14,9% σε σύγκριση με το 2020 (Πίνακες 1 και 2, Γράφημα 1). Οι ενεργειακοί φόροι αποτέλεσαν την πλειονότητα των περιβαλλοντικών φόρων με μερίδιο 77,7% το 2021 (Πίνακας 3).

Οι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας κατέβαλλαν 3.469,8 εκατ. ευρώ σε φόρους ενέργειας, ενώ τα νοικοκυριά και οι μη μόνιμοι κάτοικοι συμμετείχαν με το ποσό των 2.077,2 εκατ. ευρώ (Πίνακας 1).

Φόροι μεταφορών

Το 2021, οι φόροι μεταφορών ανήλθαν σε 1.475,0 εκατ. ευρώ, αυξημένοι κατά 5,7% σε σχέση με το 2020 (Πίνακες 1 και 2, Γράφημα 1). Οι φόροι μεταφορών αποτέλεσαν το 20,7% των συνολικών περιβαλλοντικών φόρων το 2021 (Πίνακας 3).

Τα νοικοκυριά και οι μη μόνιμοι κάτοικοι εντός της επικράτειας κατέβαλλαν 961,5 εκατ. ευρώ ενώ οι οικονομικοί κλάδοι κατέβαλλαν το υπόλοιπο ποσό των 513,5 εκατ. ευρώ (Πίνακας 1).

Φόροι ρύπανσης και χρήσης πόρων

Οι περιβαλλοντικοί φόροι που επιβάλλονται στη κατηγορία των φόρων ρύπανσης και χρήσης πόρων, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών (ΕΣΛ), είναι αυτοί που σχετίζονται με την κατανάλωση (α) της πλαστικής σακούλας και (β) του ντίζελ κίνησης. Πρόκειται για σχετικά πρόσφατα επιβληθέντες φόρους οι οποίοι εισπράχθηκαν για πρώτη φορά το 2018 και το 2021 αντίστοιχα.

Το 2021, οι φόροι ρύπανσης και χρήσης πόρων ανήλθαν σε 114,0 εκατ. ευρώ, αντιπροσωπεύοντας το 1,6% των συνολικών περιβαλλοντικών φόρων (Πίνακες 1 και 3, Γράφημα 1). Η μεγάλη αύξηση στις τιμές των φόρων ρύπανσης και χρήσης πόρων μεταξύ του 2020 (4,0 εκατ. ευρώ) και του 2021 (114,0 εκατ. ευρώ) οφείλεται κυρίως στην είσπραξη του «Νέου Πράσινου φόρου στο ντίζελ κίνησης».

Αναφορικά με τις μονάδες που κατέβαλλαν τους φόρους ρύπανσης και χρήσης πόρων το 2021, οι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας συνεισέφεραν το ποσό των 68,5 εκατ. ευρώ ενώ τα νοικοκυριά και οι μη μόνιμοι κάτοικοι κατέβαλλαν 45,5 εκατ. ευρώ (Πίνακας 1).

Πίνακας 1. Συνολικοί φόροι και κοινωνικές εισφορές, περιβαλλοντικά φορολογικά έσοδα και κατηγορίες περιβαλλοντικών φόρων σε εκατ. ευρώ, 2012 – 2021

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021*
Συνολικοί φόροι και κοινωνικές εισφορές	74.156,0	69.661,0	69.894,0	70.125,0	73.391,0	74.859,0	76.688,0	76.780,0	68.339,0	75.358,0
Περιβαλλοντικοί φόροι	6.265,0	6.585,0	6.628,0	6.749,0	6.656,0	7.129,0	6.822,0	7.086,0	6.226,0	7.136,0
Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας	3.292,5	3.681,4	3.693,0	3.667,2	3.582,8	3.882,2	3.885,4	4.132,5	3.247,5	4.051,8
Νοικοκυριά και μη μόνιμοι κάτοικοι	2.972,5	2.903,6	2.934,9	3.081,8	3.073,2	3.246,8	2.936,6	2.953,5	2.978,5	3.084,2
Φόροι ενέργειας	4.949,0	5.310,0	5.319,0	5.378,0	5.266,0	5.689,0	5.349,0	5.576,0	4.826,0	5.547,0
Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας	2.848,8	3.243,7	3.242,8	3.190,8	3.094,3	3.381,6	3.382,6	3.619,6	2.786,3	3.469,8
Νοικοκυριά και μη μόνιμοι κάτοικοι	2.100,2	2.066,3	2.076,2	2.187,2	2.171,7	2.307,4	1.966,4	1.956,4	2.039,7	2.077,2
Φόροι μεταφορών	1.316,0	1.275,0	1.309,0	1.371,0	1.390,0	1.440,0	1.455,0	1.501,0	1.396,0	1.475,0
Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας	443,7	437,7	450,3	476,4	488,5	500,5	502,1	512,4	461,0	513,5
Νοικοκυριά και μη μόνιμοι κάτοικοι	872,3	837,3	858,7	894,6	901,5	939,5	952,9	988,6	935,0	961,5
Φόροι ρύπανσης και χρήσης πόρων	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	18,0	9,0	4,0	114,0
Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,4	0,2	68,5
Νοικοκυριά και μη μόνιμοι κάτοικοι	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	17,3	8,6	3,8	45,5

*Προσωρινά στοιχεία

Πίνακας 2. Ετήσιες μεταβολές (σε % ποσοστό) των συνολικών φόρων και κοινωνικών εισφορών, των περιβαλλοντικών φορολογικών εσόδων και των υποκατηγοριών περιβαλλοντικών φόρων, 2012 – 2021

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021*
Συνολικοί φόροι και κοινωνικές εισφορές	-	-6,1%	0,3%	0,3%	4,7%	2,0%	2,4%	0,1%	-11,0%	10,3%
Περιβαλλοντικοί φόροι	-	5,1%	0,7%	1,8%	-1,4%	7,1%	-4,3%	3,9%	-12,1%	14,6%
Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας	-	11,8%	0,3%	-0,7%	-2,3%	8,4%	0,1%	6,4%	-21,4%	24,8%
Νοικοκυριά και μη μόνιμοι κάτοικοι	-	-2,3%	1,1%	5,0%	-0,3%	5,7%	-9,6%	0,6%	0,8%	3,5%
Φόροι ενέργειας	-	7,3%	0,2%	1,1%	-2,1%	8,0%	-6,0%	4,2%	-13,5%	14,9%
Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας	-	13,9%	0,0%	-1,6%	-3,0%	9,3%	0,0%	7,0%	-23,0%	24,5%
Νοικοκυριά και μη μόνιμοι κάτοικοι	-	-1,6%	0,5%	5,3%	-0,7%	6,2%	-14,8%	-0,5%	4,3%	1,8%
Φόροι μεταφορών	-	-3,1%	2,7%	4,7%	1,4%	3,6%	1,0%	3,2%	-7,0%	5,7%
Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας	-	-1,4%	2,9%	5,8%	2,5%	2,5%	0,3%	2,1%	-10,0%	11,4%
Νοικοκυριά και μη μόνιμοι κάτοικοι	-	-4,0%	2,6%	4,2%	0,8%	4,2%	1,4%	3,7%	-5,4%	2,8%
Φόροι ρύπανσης και χρήσης πόρων	-	-	-	-	-	-	-	-50,0%	-55,6%	2.750,0%
Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας	-	-	-	-	-	-	-	-33,6%	-58,6%	38.171,0%
Νοικοκυριά και μη μόνιμοι κάτοικοι	-	-	-	-	-	-	-	-50,6%	-55,4%	1.090,1%

*Προσωρινά στοιχεία

Πίνακας 3. Περιβαλλοντικοί φόροι ως ποσοστό των συνολικών φόρων και κοινωνικών εισφορών και ποσοστιαία κατανομή (%) των υποκατηγοριών των περιβαλλοντικών φόρων, 2012 – 2021

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021*
Περιβαλλοντικοί φόροι (ως ποσοστό των συνολικών φόρων και κοινωνικών εισφορών)	8,4%	9,5%	9,5%	9,6%	9,1%	9,5%	8,9%	9,2%	9,1%	9,5%
Φόροι ενέργειας (ως ποσοστό των περιβαλλοντικών φόρων)	79,0%	80,6%	80,3%	79,7%	79,1%	79,8%	78,4%	78,7%	77,5%	77,7%
Φόροι μεταφορών (ως ποσοστό των περιβαλλοντικών φόρων)	21,0%	19,4%	19,7%	20,3%	20,9%	20,2%	21,3%	21,2%	22,4%	20,7%
Φόροι ρύπανσης και χρήσης πόρων(ως ποσοστό των περιβαλλοντικών φόρων)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%	0,1%	0,1%	1,6%

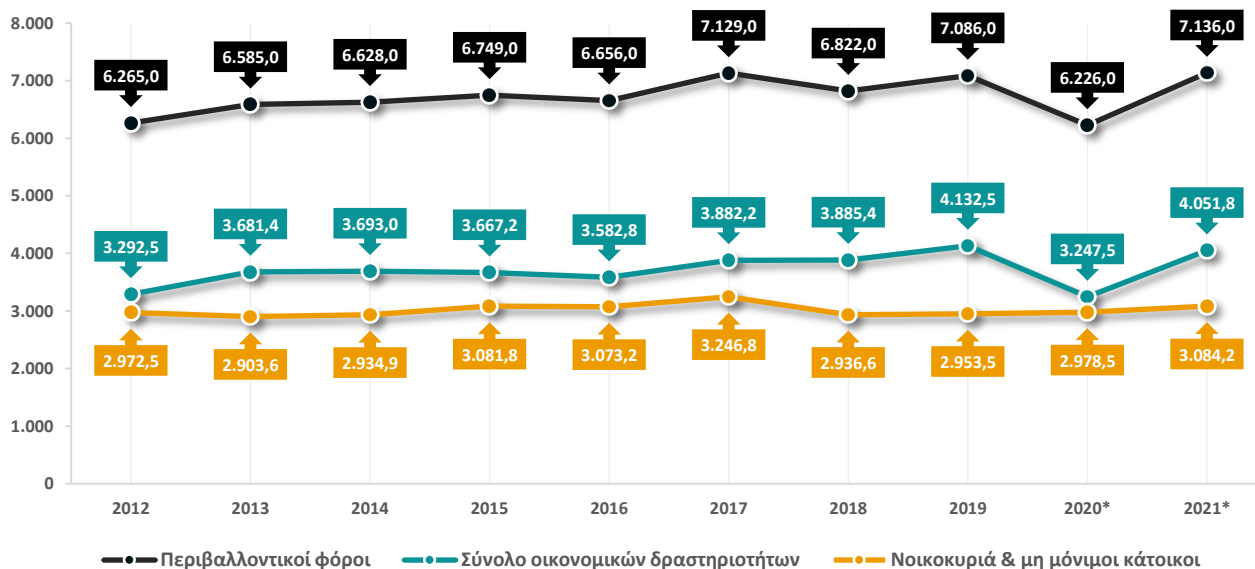
*Προσωρινά στοιχεία

Πίνακας 4. Συνολικά έσοδα από περιβαλλοντικούς φόρους για κύριους τομείς οικονομικής δραστηριότητας, νοικοκυριά και μη μόνιμους κατοίκους σε εκατ. ευρώ, 2020 και 2021

	2020*	2021*	% του συνόλου 2021*	ετήσια μεταβολή (%) 2020*-2021*
Συνολικά έσοδα από περιβαλλοντικούς φόρους	6.226,0	7.136,0	100,0%	14,6%
Σύνολο οικονομικών δραστηριοτήτων	3.247,5	4.051,8	56,8%	24,8%
Γεωργία, δασοκομία και αλιεία	416,5	389,9	5,5%	-6,4%
Βιομηχανία	1.293,1	1.732,3	24,3%	34,0%
Ορυχεία και λατομεία	8,9	12,3	0,2%	38,9%
Μεταποίηση	403,0	599,7	8,4%	48,8%
Παροχή ηλεκτρισμού, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού	773,8	988,2	13,8%	27,7%
Παροχή νερού, διαχείριση λυμάτων, αποβλήτων και δραστηριότητες αποκατάστασης	65,7	81,3	1,1%	23,8%
Κατασκευές	41,7	50,8	0,7%	21,7%
Υπηρεσίες	1.538,0	1.929,6	27,0%	25,5%
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο - επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	202,8	266,1	3,7%	31,2%
Μεταφορές και αποθήκευση	908,8	1177,7	16,5%	29,6%
Υπηρεσίες (εκτός από χονδρικό και λιανικό εμπόριο, μεταφορές και αποθήκευση)	426,3	485,8	6,8%	14,0%
Νοικοκυριά και μη μόνιμοι κάτοικοι	2.978,5	3.084,2	43,2%	3,5%

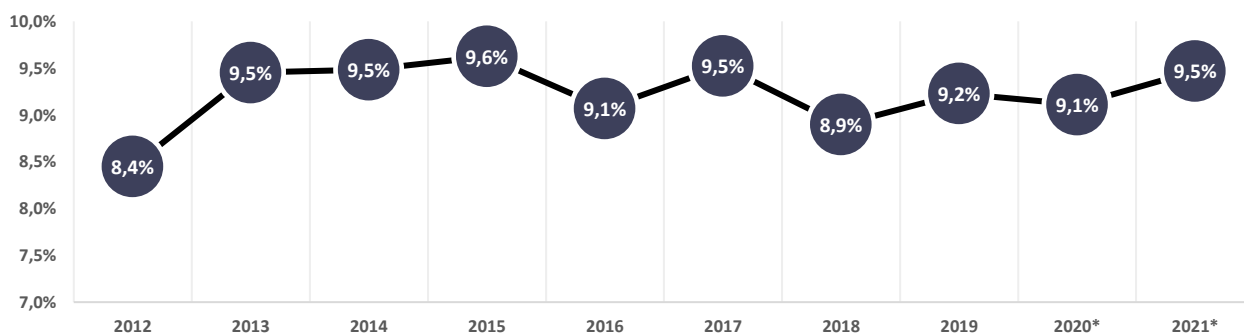
*Προσωρινά στοιχεία

Γράφημα 2. Περιβαλλοντικοί φόροι ανά τύπο φορολογούμενου σε εκατ. ευρώ, 2012 – 2021

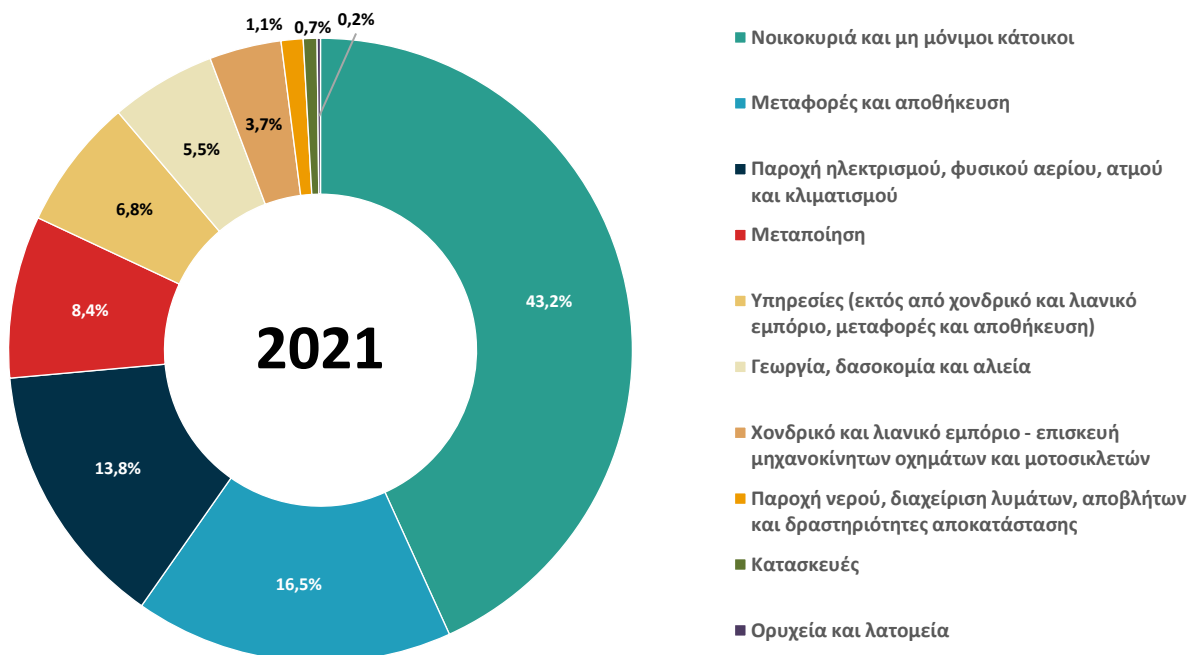
*Προσωρινά στοιχεία

Γράφημα 3. Περιβαλλοντικοί φόροι ως ποσοστό των συνολικών φόρων και κοινωνικών εισφορών, 2012 – 2021

*Προσωρινά στοιχεία

Γράφημα 4. Ποσοστιαία κατανομή (%) των περιβαλλοντικών φόρων για κύριους τομείς οικονομικής δραστηριότητας (NACE Αναθ.2) και των νοικοκυριών και μη μόνιμων κατοίκων, 2021

*Προσωρινά στοιχεία

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Νομικό πλαίσιο:

Οι λογαριασμοί περιβαλλοντικών φόρων καταρτίζονται σύμφωνα με τον κανονισμό 691/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (τμήμα 1), ο οποίος προβλέπει και καθορίζει το μεθοδολογικό πλαίσιο για την κατάρτιση των λογαριασμών. Ο περιβαλλοντικός φόρος ορίζεται από τον κανονισμό (ΕΕ) 691/2011 ως: "Ένας φόρος του οποίου η φορολογική βάση αποτελεί φυσική μονάδα (ή υποκατάστατο φυσικής μονάδας) για κάτι το οποίο έχει αποδεδειγμένο, συγκεκριμένο αρνητικό αντίκτυπο στο περιβάλλον και ο οποίος αναγνωρίζεται ως φόρος στο ΕΣΛ 95".

Μεθοδολογία:

Για λόγους ανάλυσης, οι περιβαλλοντικοί φόροι χωρίζονται σε τέσσερις κατηγορίες:

1. φόροι ενέργειας (συμπεριλαμβανομένων των φόρων CO₂)
2. φόροι στις μεταφορές
3. φόροι ρύπανσης
4. φόροι χρήσης πόρων (εξαιρουμένων των φόρων επί της εξόρυξης πετρελαίου και φυσικού αερίου)

Η κύρια πηγή πρωτογενών δεδομένων για τους περιβαλλοντικούς φόρους είναι ο Εθνικός Φορολογικός Κατάλογος που παρέχεται από τη Διεύθυνση Εθνικών Λογαριασμών της ΕΛΣΤΑΤ και η ετήσια Έκθεση Φορολογικών Εσόδων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ). Τα στοιχεία παρουσιάζονται ανά ορισμένους συγκεντρωτικούς κλάδους της Στατιστικής Ταξινόμησης Οικονομικών Δραστηριοτήτων (NACE Αναθ.2) και νοικοκυριά.

Πιθανές μικρές αποκλίσεις στα αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Ορισμοί-έννοιες:

Οι λογαριασμοί περιβαλλοντικών φόρων περιλαμβάνουν τους ακόλουθους φόρους:

1. **Ενεργειακοί φόροι (συμπεριλαμβανομένων των καυσίμων για τις μεταφορές):** Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει τους φόρους στην παραγωγή ενέργειας και στα ενεργειακά προϊόντα που χρησιμοποιούνται τόσο για μεταφορικούς όσο και για σταθερούς σκοπούς. Οι φόροι διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) περιλαμβάνονται στους ενεργειακούς φόρους και όχι στους φόρους ρύπανσης.
2. **Φόροι μεταφορών (εξαιρουμένων των καυσίμων για τις μεταφορές):** Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει κυρίως φόρους που σχετίζονται με την ιδιοκτησία και τη χρήση μηχανοκίνητων οχημάτων. Οι φόροι επί άλλου εξοπλισμού μεταφορών (π.χ. αεροπλάνα, πλοία ή σιδηροδρομικά αποθέματα) και οι σχετικές υπηρεσίες μεταφορών (π.χ. δασμοί επί ναυλωμένων ή τακτικών πτήσεων) περιλαμβάνονται επίσης εδώ, όταν ανταποκρίνονται στον γενικό ορισμό των περιβαλλοντικών φόρων. Οι φόροι στις μεταφορές μπορεί να είναι "εφάπαξ" φόροι που σχετίζονται με τις εισαγωγές ή τις πωλήσεις του εξοπλισμού ή επαναλαμβανόμενοι φόροι, όπως ο ετήσιος φόρος κυκλοφορίας.
3. **Φόροι ρύπανσης:** Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι φόροι επί των μετρούμενων ή εκτιμώμενων εκπομπών στον αέρα και το νερό, της διαχείρισης στερεών αποβλήτων και του θορύβου. Εξαίρεση αποτελούν οι φόροι CO₂, οι οποίοι περιλαμβάνονται στους ενεργειακούς φόρους.
4. **Φόροι χρήσης πόρων:** Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει φόρους που συνδέονται με την εξόρυξη ή τη χρήση φυσικών πόρων, όπως το νερό, τα δάση, η άγρια χλωρίδα και πανίδα κ.λπ. καθώς οι δραστηριότητες αυτές εξαντλούν τους φυσικούς πόρους.

Φόροι που καταβάλλονται από μη μόνιμους κατοίκους της επικράτειας: αναφέρονται σε φόρους που καταβάλλονται από α) νοικοκυριά μη κατοίκους (π.χ. καύσιμα μεταφορών που αγοράζονται από τουρίστες αναψυχής), β) εταιρείες της αλλοδαπής (π.χ. καύσιμα που αγοράζονται από αεροπορικές εταιρείες και επαγγελματίες ταξιδιώτες), γ) ξένες κυβερνήσεις (π.χ. στρατιωτικές βάσεις ή πρεσβείες) κ.λπ.

Κοινωνικές εισφορές: είναι οι πραγματικές ή τεκμαρτές εισφορές που καταβάλλουν τα νοικοκυριά στα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης προκειμένου να εξασφαλίσουν το δικαίωμα καταβολής κοινωνικών παροχών.

Παραπομπές:

Οι αναλυτικοί πίνακες καθώς επίσης και τα μεταδεδομένα σχετικά με τους Λογαριασμούς Περιβαλλοντικών Φόρων είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (www.statistics.gr), στον σύνδεσμο: <https://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SOP10/>